zu Bild Nr.

073

071

077

067

082

062

122

022

172

Ende

Anfang

IN PARTEM SECUNDAM TABB. RUDOLPHI PRÆCEPTA.

CAPUT XVIII.

DE TABULIS EPOCHARUM ET MOTUUM MEDIORUM, ET QUOMODO COLLIGENDI SINT MOTUS MEDII ex his Tabulis, & loca singulorum Mobilium media assignanda.

OMNIS hujus doctrinæ ratio consistit in descriptione partium singularum in Tabulis. Notet igitur initio calculator, aliud esse Motus, aliud Epochas motuum. Nam cùm omnis motus & Locum seu spacii longitudinem, & Tempus requirat, nec sit motus unquam sine tempore, sequitur, ut initia quoq; utriusq; rei sint consociata; & ut ne perceptio quidem motuum ulla possit esse, nisi hac initiorum utriusq; rei copulatione ob oculos adducta, inq; clarâ luce positâ. Quod igitur punctum cursus seu lineæ circularis, quovis temporis momento, (cujus à præsenti tempore nota est distantia) obtinuit uniuscujusq; mobilis linea motus medii: id punctum græcè dici solet, temporis illius seu Momenti Epocha, quod Latinè sonat Locum: quia Mobilium linearum quælibet, in assignato temporis momento, locum illum circuli sui dicitur ἐπέχειν, occupare.

Motus ut intelligatur.

Quid sit Epocha.

Etsi verò differentes sunt mobilium circuli; nec habet circulus initium nec finem; astronomis tamen opus fuit positione comunis alicujus omnium circulorũ principii: utq; motus omniũ inter se comparari possent, ad unum aliquem circulum communem cæteri omnes, causa comunis principii & divisionis, referendi fuerunt. Porrò quem alium circulorũ ad hoc opus eligerent, nisi circulum Solarem? qui quodamodo dux est & formator motuum omnium; qui etiam signatur à circulo lunæ vago, sic ut Luna hunc Solis circulum fixum excursionibus suis ad ejus utrumq; latus successione annorũ 19. circumcirca stipet. Deniq; hunc circulum Solis, reliquorũ Planetarum omniũ circuli in sui medium recipiunt, ut ipsi multò majoribus ad seipsos invicem, quàm ad hunc medium, inclinentur angulis.

Per cujus circuli divisiones numerentur Motus Medii.

Utq; constet omnibus testimoniis, Astronomos hac in electione Supremum illum motuum omniũ Contemperatorẽ & Architectum imitari; ecce ut in principio motuũ, (de quo nobis constat ex divinis oraculis, inde à Mose propheta, per omnium successiones ætatum, ad nos usq;,) in Ecclesia Catholica conservatis;) ut in hoc inquam principio motuũ, nequaquã in unũ circuli Solaris latus omniũ quinq; excursus in Septentrionẽ deflexerint; sed planè usq; in oppositas circuli partes dispositi fuerint; Saturni in Cancrum, Iovis in Libram, Mercurij in oppositũ Arietem. Necesse igitur est, ipsius consilio Creatoris, huic Solis apparenti circulo non secessionem aliquam ad latꝰ, sed omninò mediationem situs inter cæteros, etiam in latitudinem, tributam esse.

Via Solis, quibus notis nobis pro medià omnium Planet viarum commendetur.

Ad circulum igitur Solis apparentem sub fixis, qui per medium Signorum, ζῳδίων, ductus, Ecliptica nomen ab officio quodam suo sortitus est, adhunc inquam cùm essent referendi Planetarum omnium circuli sub fixis apparentes: non equidem aliud omniũ circulorum principiũ fuit ponendum, quam quod ipsius Eclipticæ principio in singulis responderet: quod scilicet implexione motus Primi & Secundorum, illius comunis, horum propiorum, veluti naturaliter constitueretur: scilicet punctum Æquinoctii.

Quodnam sit circulorũ principium, in numeratione motuũ mediorum.

Etsi v. Copernicus propter conceptã opinionem inæqualis præcessionis æquinoctiorũ, principium circulorum sequitur aliud, quod scilicet primæ Stellæ Arietis in quolibet circulo respondet, ratus convenientius esse, ut principium circuli observemus fixum, à quo, ut motus plerique prorsum, sic motus ipse punctorum æquinoctialiu fieret retrorsum: at Tabularũ istarum primus author Tycho Braheus, cùm inæqualitatem præcessionis tantã, aut comentitiam esse deprehendisset, aut saltem incertam; redeundum sibi censuit ad morẽ Ptolemaicum, magisq; compendio calculi practico, quam contemplationi Naturæ motuum studẽdum; ut dum motus ab hoc puncto initiali Eclipticæ retrogrado, quod Æquinoctialis puncti seu principii Arietis nomen obtinet, deducimus; unâ & eâdem operâ motum utrumq; tam puncti retrogradum, quãm planetæ directum, velut à fixo puncto colligamus.

Copernico & Prutenicis quodnam sit principiũ, qui Carceres seu meta Motuũ mediorum

Cur hic punctum Æquinoctiale pro meta sit?

Per principium igitur Arietis, punctum æquinoctiale, seu æquinoctium, quando medii colliguntur motus, intelligimus in uno quoq; circulo Planetario, sub fixis imaginato, punctum id, quod cũ puncto Eclipticæ sic denominato æquè à comuni binorum horum intersectione in eandem plagam remotum est. Et ab hoc puncto, sic juxta ipsum verum principiũ Arietis Eclipticum stante, numerantur in singulis planetarum circulis sub fixis, sua duodecim Signa, seu 360 gradus, non minus quàm in ipsa Ecliptica.

Quid per principium Arietis intelligatur in cujusque Planetæ orbita?

Jam cùm liberum sit in constituendis Epochis omnium primis, vel unũ & idem punctum, pũta principium Arietis, omnibus prefixum motibus, applicare distinctis temporibus, quibꝰ singuli in id incidunt motu medio; vel unum idemque

Quales sint hæ Epochæ.

© Stadtbibliothek Ulm, 2018. Signatur: MNV 596;